

Guia docent

210719 - EPVPP - Espai Públic: Vivències, Projectes i Polítiques

Última modificació: 15/07/2024

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 740 - DUTP - Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Assignatura optativa).
MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUITECTURA-BARCELONA (Pla 2015). (Assignatura optativa).

Curs: 2024 **Crèdits ECTS:** 5.0 **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: MIQUEL MARTI CASANOVAS - ALEJANDRO GIMÉNEZ IMIRIZALDU - JULIAN GALINDO GONZALEZ

Altres: Primer quadrimestre:
JULIAN GALINDO GONZALEZ - USPA1
ALEJANDRO GIMÉNEZ IMIRIZALDU - UENG1
MIQUEL MARTI CASANOVAS - UENG1

METODOLOGIES DOCENTS

Mètode expositiu/Lliçó magistral
Classe expositiva participativa
Seminari/Taller
Treball autònom
Tutoria

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

1. És apte per:
 - analitzar les problemàtiques urbanístiques dels espais urbans i territorials
 - interactuar amb els diferents actors, usuaris, responsables polítics i prenedors de decisions
2. És capaç de:
 - dur a terme una reflexió personal i fonamentada sobre les principals problemàtiques dels diferents camps d'acció de la urbanística
 - aconseguir una comprensió sistemàtica de l'urbanisme i de les tècniques i mètodes d'investigació relacionats amb el mateix
3. Aprofundirà sobre coneixements i aptituds referides a contribuir, mitjançant una recerca original, a ampliar les fronteres del coneixement disciplinar, a partir d'una anàlisi crítica, avaluació i síntesi
4. Coneixerà aspectes per concebre, dissenyar, posar en pràctica i adoptar un procés de recerca urbanística amb rigor acadèmic

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	87,5	70.00
Hores grup gran	37,5	30.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

títol català

Descripció:

El curs combina cinc procediments metodològics: formulació de debats, comentaris de textos teòrics, problemàtica de casos d'estudi, presentació d'investigacions sobre espai públic i taller de projectació.

En cada sessió del curs es planteja un debat d'acord amb el programa teòric de l'assignatura. El professor introdueix el tema aportant algunes reflexions que l'emmarquen i orienten, però l'objectiu és propiciar un debat obert entre tots els participants al curs. Per això, cada alumne realitzarà la lectura d'un text teòric de referència vinculat a un dels temes de debat, per tal de poder animar-lo. Aquestes lectures donaran lloc a uns comentaris de text que es lliuraran a final de curs.

Paral·lelament als debats teòrics, el curs planteja una segona vessant pràctica. Es tracta d'identificar i elaborar problemàtiques sobre l'espai públic, com espai urbà de confluència, que puguin donar lloc a una investigació doctoral i al projecte urbà. Cada alumne escull un cas d'estudi i/o projecte, sobre una temàtica urbana d'actualitat. Els casos d'estudi i projecte cercaran ser representatius de la diversitat d'espais públics contemporanis i de contextos culturals. La presentació al llarg del curs de diverses recerques doctorals i projectes d'actualitat ajuda l'alumne a situar el cas d'estudi escollit.

El curs es divideix en dues parts:

PART I

A - Vivències i significats de l'espai públic.

B - Projecte i gestió de l'espai públic.

PART II

A - Arquitectura, infraestructura i paisatge en la construcció de l'espai urbà.

B - Formes i gradients d'urbanitat en la metròpoli contemporània.

A - Vivències i significats de l'espai públic

1. Sentits cívics en la ciutat contemporània
2. La mort de l'espai públic? Privatització, comercialització i tematització, noves tecnologies
3. L'ús quotidià de l'espai públic: entre el dret a l'anonimat i la passivitat emocional
4. Apropiació de l'espai públic i vincles comunitaris

B - Projecte i gestió de l'espai públic

5. El projecte urbà de l'espai públic
6. Espais urbans: l'exploració del pla horitzontal
7. Espais col·lectius
8. Mobilitat i espai públic. L'espai del vianant: la reivindicació d'un dret
9. Espais infraestructurals
10. Espais lliures metropolitans: la vertebració de la ciutat territori
11. Polítiques d'espai públic en ciutats europees

Objectius específics:

L'assignatura es planteja com un espai de debat i reflexió sobre l'espai públic contemporani (entès com els espais de confluència conflictiva i de trobada ciutadana), guiat pels professors, però compartit i participat pel conjunt de la classe. L'assignatura combina reflexió entorn dels debats teòrics sobre la vivència i significació de l'espai públic i la seva vinculació a les infraestructures, l'arquitectura i el paisatge en la metròpolis contemporània, amb la reflexió sobre els mecanismes de projectació i gestió. La primera té per objectiu contribuir a bastir el marc teòric de les recerques dels estudiants, mentre que la segona els aporta mètodes de treball a partir de la presentació d'investigacions en curs o recents. L'assignatura aprofundeix en la irreductible pluralitat dels espais públics contemporanis (espais urbans, espais col·lectius, espais lliures territorials, espais infraestructurals), així com en la gran incidència que la diversitat de contextos culturals té en aquesta qüestió.

Formació en la recerca i construcció d'una mirada crítica.

Cultura del projecte urbà de l'espai públic i exploració d'eines de projectació.

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 15h

Grup petit/Laboratori: 30h

Aprenentatge autònom: 80h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada (%) Avaluació final (%)

Avaluació continua i exposició pública i oral a classe 50 50

Exercicis pràctics individuals o avaluació de

projectes (combinació de diferents sistemes d'avaluació) 50 50

L'avaluació és continuada. El 50% es basarà en la participació a classe i l'altre 50% en el lliurament dels dos treballs escrits (un comentari d'un text teòric i l'elaboració d'un tema de recerca i projecte sobre un cas escollit).

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Sennett, R. Carne y piedra: el cuerpo y la ciudad en la civilización occidental. Madrid: Alianza, 1997. ISBN 8420694894.
- Habermas, J. Historia y crítica de la opinión pública: la transformación estructural de la vida pública. México D.F.: Gustavo Gili, 1981. ISBN 9688870099.
- Certeau, Michel de. La invención de lo cotidiano. México D.F.: Guadalajara: Universidad Iberoamericana. Departamento de Historia: Centro Francés de Estudios Mexicanos y Centroamericanos; Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Occidente, 1996-1999. ISBN 9688592595.
- Gehl, J. La humanización del espacio urbano: la vida social entre los edificios. Barcelona: Reverté, 2006. ISBN 8429121099.
- Solà-Morales, Manuel de. De cosas urbanas. Barcelona: Gustavo Gili, 2008. ISBN 9788425222603.

Complementària:

- QRU: Quaderns de recerca en urbanisme, n.1 [en línia]. Barcelona: Grup de Recerca en Urbanisme, Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori, Universitat Politècnica de Catalunya, 2013 [Consulta: 22/09/2015]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099/15209>.
- Martí, M. A La Recerca de les civitas contemporània: cap a una cultura urbana de l'espai públic: l'experiència de Barcelona (1979-2003) [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 2004 [Consulta: 20/09/2013]. Disponible a: <http://www.tdx.cat/TDX-1019104-172234/>.
- Sennett, R. La conciencia del ojo. Barcelona: Versal, 1991. ISBN 8478760784.
- Sennett, R. El declive del hombre público. Barcelona: Edicions 62; Península, 1978.
- Delgado, Manuel. Sociedades movilizadas: pasos hacia una antropología de las calles. Barcelona: Anagrama, 2007. ISBN 9788433962515.